

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

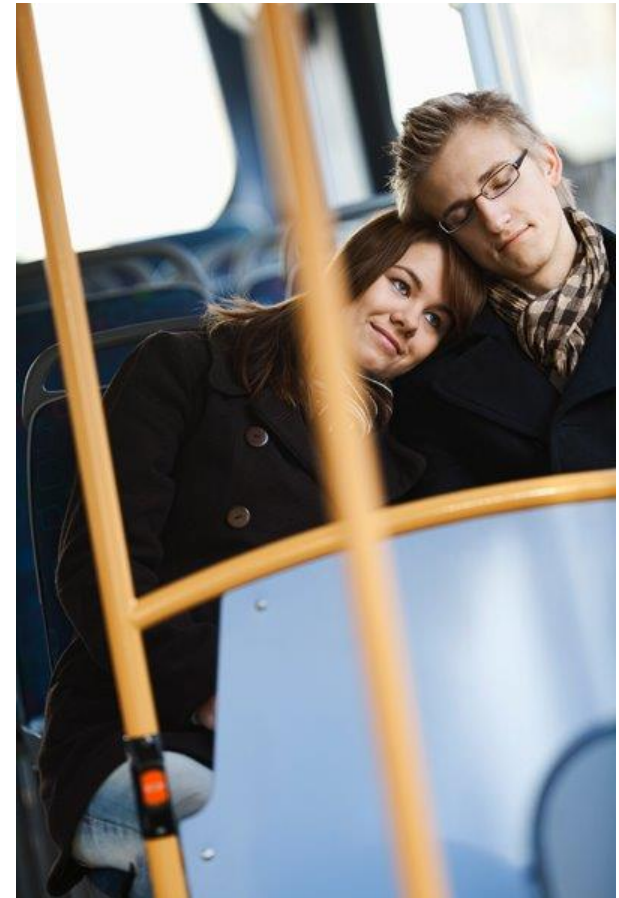
Lakisääteisten kuljetusten avaamisen kynnyksen madaltaminen

Miika Hautala, joukkoliikennevastaava

Joukkoliikenne

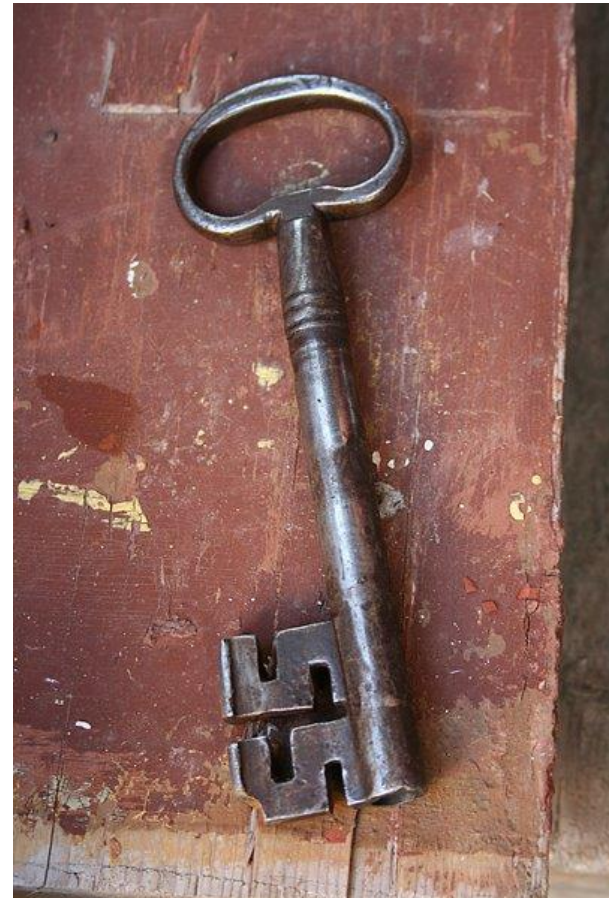
- Ohuet matkustajavirrat muissa kuin koululaisia kuljettavissa vuoroissa
- Joukkoliikenteen palvelutasomääritys

Kuljetusten avaaminen

- Kun yhteiskunnan rahoittamia lakisääteisiä kuljetuksia avataan myös itsemaksaville matkustajille, saadaan alueille, joilla ei ole linja-autoliikenteen edellyttämiä matkustajavirtoja, tuotettua avoimia henkilöliikennepalveluja kohtuulliseen hintaan.

Yhteiskunnan kustantamia henkilökuljetuksia

- **Sivistystoimi**
  - Koulutoimen lakisääteiset kuljetukset
  - Koulutoimen muut kuljetukset
- **Sosiaalitoimi**
  - Vammaispalvelulain mukaiset kuljetukset
  - Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetukset
  - Muut sosiaalitoimen kuljetukset
- **KELA**
  - Sairasvakuutuslain mukaiset kuljetukset
- **Sairaanhoitopiirit**
  - Kiireettömät potilaskuljetukset
- **Pientavarakuljetukset**
  - Ruokien jakelu keskuskeittiöiltä
  - Kotiin tarjottavat ateriapalvelut
  - Muut pientavarakuljetukset, kuten lääkkeet, veri, lääkärit
- **Joukkoliikenne**

Hankintojen sirpaleisuus

- Hankintayksikköjä on useita kts. Kuljetuspalvelukeskushanke.

Hallinnoinnin sirpaleisuus

- Näiden kuljetusten yhdistelemisen yhtenä esteenä on hallintokuntien välisen byrokratian työläys. Kuljetukset hankitaan pääosin hallintokuntaakohtaisesti ilman kokonaiskoordinoitua.
- Jos samassa kuljetuksessa on eri hallinnonalojen asiakkaita, laskujen jyvitykset ja tiliöinnit teettävät paljon manuaalista työtä.

Hiilijalanjälki pienemmäksi

- Ajoneuvoresurssien tehokkaamman käytön ansiosta saadaan vähennettyä myös päällekkäisiä- ja tyhjiä ajoja. Tällöin polttoaineen kulutus vähenee ja tämä mahdollistaa taloudellisemmat ja ympäristöystävällisemmät kuljetukset.

JUKUDIGI HANKE (kokeilu) 1.10.2018 – 30.4.2019

- Kurikan kaupunki: pinta-ala n. 1 750 neliökilometriä, asukasluku n. 21 000.
- VISIO: Yhteiskunnan kustantamiin henkilökuljetuksiin voi nousta esteettä eri hallintokuntien kustantamia matkustajia ja tämä ei aiheuta kohtuutonta työmäärää hallinnossa. Liikkumisen raportointi kuukausittain jaettuna kustannuspaikoille, jonka jälkeen liikennöitsijöille voidaan lähettää ”käänteinen” lasku suoritetusta työstä.

SOVELLUKSET

- DIGIROAD on kansallinen tietojärjestelmä, johon on koottu koko Suomen tie- ja katuverkon keskilinjageometria sekä tärkeimmät ominaisuustiedot.
- RAE (reitti- ja aikataulueditori) on tarkoitettu säännöllisen henkilöliikenteen digitoimiseksi koneluettavaan muotoon. RAE-työkalulla tehtiin kokeilussa mukana olleet koulukuljetusreitit jotka tiedot saatiin siirrettyä suoraan lippu- ja maksujärjestelmään GTFS-muodossa.
- NAP on Traficomien ylläpitämä lomakemuotoinen verkkopalvelu. Kaikkien liikkumispalveluiden tarjoajien tulee avata liikkumispalveluidensa olennaiset tiedot NAP-palvelussa (National Access Point). RAE-työkalulla laaditut reitit ja aikataulut voidaan siirtää suoraan NAP-palveluun.
- Reitti GIS on henkilökuljetusten suunnitteluun ja optimointiin kehitetty sovellus, joka hyödyntää kunnan rakennus- ja väestötietoja, sekä oppilastietojärjestelmää. Siitä voidaan saada myös tietoja GTFS-muodossa, kuten oppilaiden päiväkohtaiset kyytiin nousuajat.

Tulosten suhde tavoitteisiin

- Hankkeessa testattiin käytännössä sovelluksia, joiden avulla voidaan rekisteröidä matkustajien nousuja ja poistumisia ja jatkojalostaa näitä tietoja.
- Käytännössä matkan eksaktiin mittaamiseen ei päästy, mutta riittävään tarkkuuteen päästiin Digiroad-järjestelmään tehtyjen virtuaalipysäkkien avulla.

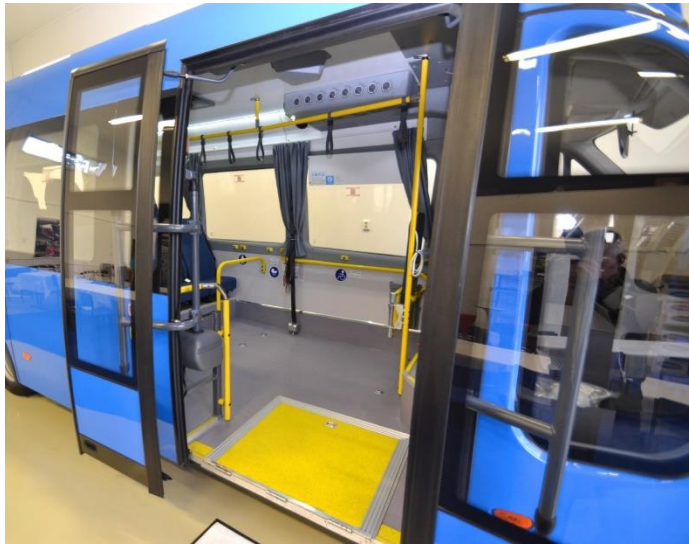

TULEVAISUUS

- Järjestelmä on melko valmis, mutta sen käyttö ja edelleen kehittäminen vaatii vielä organisaation sisällä toimintatapojen miettimistä ja tehtävistä sopimista.
- Haasteena on edelleenkin se, että tämän kokoisten kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa ei tyypillisesti ole päätoimisia henkilölogistiikkaan perehtyneitä henkilöitä.
- Hankkeen myötä syntyi myös ajatus ReittiGIS:stä saatavan datan digitaalisesta hyödyntämisestä siten, että kokeltaisiin, miten ReittiGIS:stä saatavat päiväkohtaiset oppilaslistat reittitietoineen saataisiin näkymään ajoneuvopäätteissä. Tämä säästäisi työtä koulutoimessa ja liikennöitsijöillä kun nykyisin paperimuodossa siirtyvät listat toimitettaisiin suoraan autoihin digitaalisesti.
- Saatuja kokemuksia hyödynnetään kokeilun päätyttyä Kurikan neljässä palvelubusseissa.

MONIKÄYTTÖINEN KULJETUSKALUSTO

Kiitos!

